

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr.°115/13
Luxemburg, 26 septembrie 2013

Concluziile avocatului general în cauza C-167/12
CD/ST

Avocatul general Kokott consideră că în cazul maternității de substituție ambele mame au dreptul la concediu de maternitate

Concediul de maternitate de cel puțin 14 săptămâni nu s-ar dubla, ci ar trebui împărțit între cele două mame; concediul de maternitate ar trebui să fie de cel puțin două săptămâni pentru fiecare.

Nu există norme uniforme privind maternitatea de substituție¹ în Uniunea Europeană. În timp ce în multe state membre aceasta este interzisă, în Regatul Unit este acceptată în anumite condiții. Cu toate acestea, în Regatul Unit nu există nicio normă clară privind concediul de maternitate al femeii care își asumă răspunderea pentru îngrijirea copilului după naștere (mamă beneficiară).

C. D. și partenerul său, care trăiesc în Regatul Unit, au apelat la o mamă surogat pentru a-și îndeplini dorința de a avea un copil. Copilul a fost conceput din spermatozoizii prelevați de la partenerul reclamantei și dintr-un ovul care nu provenea însă de la C. D. Aceasta din urmă a început să îngrijească copilul și să îl alăpteze la o oră de la naștere. La câteva luni de la naștere, o instanță britanică încredințează C. D. și partenerului acesteia răspunderea părintească deplină și permanentă pentru copil, cu aprobarea mamei surogat, în conformitate cu legislația britanică privind maternitatea de substituție.

Întrucât angajatorul său, instituție publică, considera că aceasta nu are dreptul la concediu de maternitate cu plată sau la concediu pentru adopție pentru motivul că nu a născut sau nu a adoptat un copil, C. D. a inițiat o acțiune în justiție în fața unei instanțe britanice. Instanța respectivă a solicitat Curții de Justiție a Uniunii Europene să stabilească dacă, în conformitate cu dreptul Uniunii², o femeie are dreptul la concediu de maternitate cu plată în cazul în care nu ea însăși, ci o mamă surogat a dat naștere unui copil.

Avocatul general Juliane Kokott consideră că o mamă beneficiară care are un copil în urma unui contract de reproducere umană asistată prin intermediul unei mame surogat are dreptul la concediu de maternitate în temeiul dreptului Uniunii în cazul în care aceasta ia copilul în îngrijire după naștere, maternitatea de substituție este recunoscută în statul membru în cauză, iar cerințele naționale sunt îndeplinite. Acest lucru este valabil chiar și atunci când mama beneficiară nu alăptează copilul după naștere. **Concediul de maternitate luat de mama surogat ar trebui să se deducă; concediul de maternitate al mamei beneficiare ar trebui să fie de minimum două săptămâni.**

La momentul adoptării normelor privind concediul de maternitate, în 1992, legiuitorul Uniunii a avut în vedere numai conceptul biologic monist de maternitate și prin urmare nu a luat în considerare practica maternității de substituție, care atunci era un fenomen puțin răspândit. **Obiectivul protecției concediului de maternitate**, consacrat ca drept fundamental, impune și protecția

¹ Din punctul de vedere al medicinei reproductive, maternitatea de substituție începe cu o inseminare artificială a mamei surogat sau cu un transfer embrionar. Apoi, copilul este purtat în pântec și adus pe lume de mama surogat. Din punct de vedere genetic, acesta poate fi conceput din celule care provin fie de la așa-numiții părinți beneficiari, care preiau autoritatea părintească după naștere, fie de la tată și de la mama surogat sau de la acesta și de la o altă femeie.

² În special în conformitate cu Directiva 92/85/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 privind introducerea de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și a sănătății la locul de muncă în cazul lucrătoarelor gravide, care au născut de curând sau care alăptează, JO L 348, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74.

mamei beneficiare, indiferent dacă aceasta alăptează sau nu alăptează copilul în cauză³. Acest concediu plătit nu ar viza doar protecția lucrătoarei în perioada care urmează sarcinii și nașterii, ci ar trebui de asemenea **să asigure o dezvoltare adecvată a relației mamă-copil**.

În orice caz, dacă statul membru recunoaște raportul legal al mamei beneficiare cu copilul în cazul specific, dreptul Uniunii ar trebui aplicat în cazul unei mame beneficiare care înlocuiește mama surrogat imediat după naștere.

În ceea ce privește durata concediului de maternitate, avocatul general Kokott consideră că conceptul de maternitate de substituție nu poate determina o dublare a concediului minim de 14 zile. Dimpotrivă, concediul de maternitate trebuie să reflecte distribuția rolurilor astfel cum a fost stabilită de femeile în cauză. Astfel, zilele de concediu de care a beneficiat deja mama surrogat s-ar scădea din concediul mamei beneficiare și viceversa. Cu toate acestea, un concediu de maternitate obligatoriu de cel puțin două săptămâni ar trebui acordat în integralitate ambelor femei. În ceea ce privește aceste două săptămâni, normele Uniunii, reprezentate în speță de o directivă, ar fi suficient de precise pentru a avea efect direct în statele membre.

La repartizarea celor zece săptămâni rămase ar trebui să se țină cont de protecția gravidei și a femeii care a născut și de bunăstarea copilului. În cazul în care femeile nu ajung la un acord, ar fi rezonabil să se aplice dreptul național. În cazul unui acord, dreptul la concediul rămas poate fi de asemenea determinat cu suficientă precizie, astfel încât se poate concluziona că respectivele norme ale Uniunii au efect direct.

În plus, avocatul general Kokott consideră că principiul egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în materie de încadrare în muncă și de muncă⁴ nu este relevant în prezenta cauză și, prin urmare, nu este aplicabil.

MENȚIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

³ O mamă care alăptează este într-o situație echivalentă cu cea a mamei biologice care alăptează și a „lucrătoarei care alăptează” în sensul directivei și prin urmare trebuie să beneficieze de protecția conferită de aceasta.

⁴ Confirmat în Directiva 2006/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2006 privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă, JO L 204, p. 23, Ediție specială, 19/vol. 7, p. 150.